

1. Van de voorzitter

Ja, het moest er eens van komen. Gidsen. Samen met mijn twee collega-gidsen uit de NGO, teruggekeerd naar ons adoptiegebied de Hertenkamp in Wassenaar. Ik herinnerde me de checklist: introduceer jezelf en noem het doel van de excursie, denk aan de veiligheid, wees zichtbaar en verstaanbaar, hou de aandacht van je publiek vast en sluit af met duidelijkheid over de IVN en de vele mogelijkheden die je hebt met een lidmaatschap. Altijd spannend hoeveel geïnteresseerden je kan trekken. Ik heb groot respect voor de tientallen IVN-gidsen die telkens klaar staan om hun passie en kennis door te geven. De lijst met activiteiten van onze afdeling is werkelijk indrukwekkend en dank daarvoor. Het bestuur is van plan dit jaar veel van jullie excursies bij te wonen. Dit ook om te begrijpen waar de bezoekers de informatie van de excursie hebben gevonden. Is het Facebook, de website of een berichtje in de plaatselijke krant? Hoe belangrijk is de IVN kwartaalexkursiefolder?

Op het weekend van de begraafplaatsen heb ik meegewandeld met de zeer ervaren voorman buitendienst van Rhijnhof in Leiden. Hij wees ons op monumentale beeldbepalende bomen, maar ook op de Perzische slaapboom en bij de kinderbegraafplek een zakdoekjesboom. Verspreid over de begraafplaats zijn een aantal diaviewers te vinden, voorzien van een dia-tentoonstelling. Vanaf mei 2019 is het thema “markante bomen”. De dia’s tonen het fascinerende proces van verandering gedurende de vier seizoenen.

En niet alleen de gidsen zijn actief. Ik geef enkele voorbeelden. De peuterspeelzalen in Voorschoten willen de kinderen leren hoe groenten, plantjes en kruiden groeien. Dus de vraag hoe dit aan te pakken? En er is ambitie om “de buurt” te betrekken. Mooier kan bijna niet. Samen met een tweetal zeer ervaren en energieke IVN’ers hoge school brainstorming gedaan. Maar natuurlijk kunnen we helpen. Een gesprek met de voorzitter van de Stichting Horst en Weide om te bekijken of onze afdeling kan meedenken met het opzetten van een leergang waarbij landschaps- en natuur waarde en historie worden gekoppeld

aan maatschappelijke en ontstaansgeschiedenis. En hoe kan je een programma ontwikkelen dat aantrekkelijk is voor met name jongere generaties? Natuurlijk willen we meedenken. En dan Katwijk, dat bezig is om het huidige groenbeleidsplan te actualiseren. En aangezien IVN een organisatie is die zich betrokken voelt bij het groen in en rondom Katwijk, de vraag aan ons of wij willen deelnemen aan een expertgroep met een adviserende en consulterende rol. En wederom staat er een zeer ervaren IVN'er op die dat kan en daar zin in heeft.

Maar behalve deze activiteiten en excursies is er nog veel meer te doen. Torenavalken ringen, een werkdag in het Ommedijkse bos of meehelpen met echt onderzoek met de Citizen Science werkgroep. Of wat dacht je van een bezoek aan het Museum van Oudheden op het Rapenburg in Leiden? Dit voorjaar en zomer (t/m 1 september 2019) staan middeleeuwse tuinen centraal, met verhalen over planten, kruiden en bloemenpracht in de middeleeuwen, van Europa tot in het Midden-Oosten. De tentoonstelling gaat over moes- en siertuinen, tuinieren in de middeleeuwen, lusthoven en de tuin als 'paradijs'. Een prachtige tentoonstelling. Ik vond de woorden van Giovanni Orsini uit 1547 wel erg passend: *"Gij die deze tuin binnen gaat, overdenk wat u ziet en zeg mij daarna of al deze wonderen toevallig of uit de kunst zijn ontstaan."*

Een fijne zomer, Wietse Roodenburg

2. Wandelen met ouderen

Beste IVN natuurgidsen,
Als vrijwilliger bij Radius
Leiden/Oegstgeest wandel ik alweer
een flink aantal jaren elke eerste
dinsdag van de maand met een aantal
ouderen. De aantallen variëren
meestal tussen twee en zes. Ik heb dat
destijds overgenomen van Harm

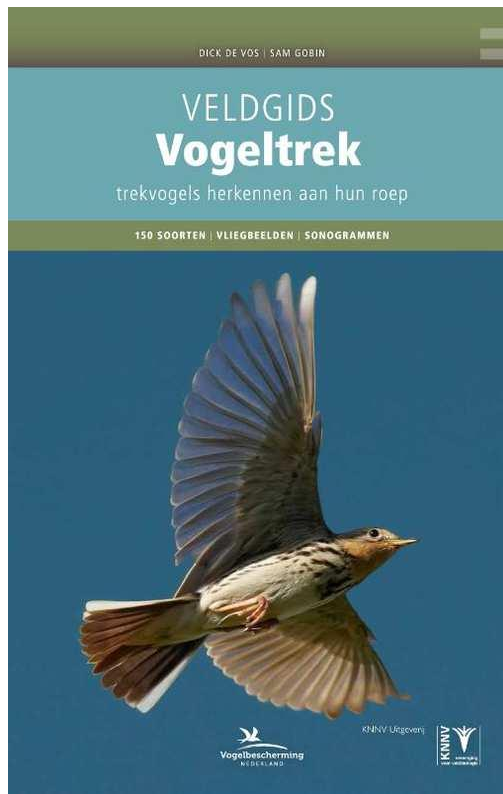

Heddema, eerst als invaller - als Harm en Mieke met vakantie waren - later voor vast. De wandelingen vinden plaats in natuurgebieden rond Leiden, zoals Meijndel, Pan van Persijn, Heempark Leiderdorp, Cronesteijn, de Horsten, Lentevreugd, Huys te Warmont e.d. Een enkele keer een verdere bestemming, zoals de Amsterdamse Waterleidingduinen. Tijd: de eerste dinsdag van de maand tussen 2 en 5 uur. Benodigd: auto. Als regel komt één van de deelnemers ook met een auto. Dan kunnen er inclusief de chauffeurs maximaal tien mensen mee, maar meestal zijn het er tussen de twee en zes. De deelnemers dragen bij aan de benzinekosten. Na de wandeling koffie met gebak (voor eigen rekening). Het is vooral een sociaal gebeuren, maar ik vertel altijd wel iets over het gebied (cultuurhistorie, flora, fauna, beheer). Het tempo is laag.

Formeel melden deelnemers zich aan bij Radius, maar in de praktijk zien we wel wie zich meldt bij het vertrekcentrum, het Dorpscentrum Oegstgeest.

Ik zoek iemand die dit van mij wil overnemen. Belangstelling? Loop een keer mee en kijk of het iets voor je is.

Met vriendelijke groet,
Lex Burgel burgel@casema.nl
071 5172832 of 06 33726861

3. Veldgids Vogeltrek

Elk jaar is de vogeltrek weer een fascinerend fenomeen. Welke vogels zijn dat en hoe herken je ze? De Veldgids Vogeltrek helpt om trekvoegels te herkennen aan hun trekroep en vliegbeeld. Van de imposante kraanvoegels tot aan de kleinste zangvoegels en van de meest algemene ganzen tot en met zeldzame doortrekkers als roodkeelpieper of ortolaan. Illustratieve foto's en sonogrammen van de geluiden helpen bij de herkenning. Verspreidingskaarten met de broed- en overwinteringsgebieden maken de soms lange trekroutes zichtbaar. De geluiden zijn te beluisteren op de app BirdSounds Europe.

Normaliter bespreken we geen (natuur)boeken in deze nieuwsbrief. De reden om dat nu wel een keer te doen houdt verband met de auteur. Deze, Dick de Vos, is natuurgids bij onze IVN-afdeling. Van zijn hand verscheen onder meer Veldgids Vogelzang. Co-

auteur Sam Gobin is fanatiek vogelaar en ontwerper. Hij werkte eerder mee aan de Veldgids Vogelzang. Het boek ligt voor € 32,95 gereed bij de boekhandelen of kan daar worden besteld.

4. Kleine groene winkel

In de zomertijd zijn er vaak buurtactiviteiten, braderieën e.d. waar ook IVN-ers bij betrokken zijn. Goed om te weten, dat onze IVN-afdeling een kleine groene winkel heeft die prima inpasbaar is bij dit soort activiteiten. Denk ook aan kleine markten of evenementen in de open lucht. Wie bij dit soort gelegenheden van de kleine groene winkel gebruik wil maken kan zich melden bij Olga Lotten. Bij haar kunnen containers met spullen worden opgehaald en teruggebracht. Haar telefoonnummer is 06 5355 6676.

5. Sparen is goed, maar het mag best een beetje minder.

In de afgelopen jaren is onze IVN-spaarpot (het eigen vermogen) gegroeid naar meer dan € 60.000. Dat is een verdubbeling ten opzichte van twintig jaar geleden. Die toename is vooral te danken aan de vele succesvolle publiekscursussen en de verkoopactiviteiten van de Groene Winkel.

Iedere vereniging wil geld achter de hand houden voor tegenvallers en donkere tijden, maar - gelet op de vele kostendeckende activiteiten - een eigen vermogen van ca. € 40.000 is daarvoor meer dan voldoende. Daarmee kunnen we ons winkelassortiment op peil houden, de ICT-middelen periodiek vervangen en zelfs bij het wegvallen van overheidssubsidies nog twee natuurgidsenopleidingen financieren.

Het bestuur zoekt een goede besteding van dit overschot. En daar willen we graag jullie, onze natuurgidsen bij betrekken. Want door jullie activiteiten is deze spaarpot zo groot geworden.

Dus aarzel niet en dien je voorstel bij ons in. In het najaar organiseren we een speciale Algemene ledenvergadering (ALV) om met z'n allen tot een afgewogen keuze te komen. We hanteren wel enkele spelregels:

- Jouw project moet passen binnen de doelstellingen van het IVN;
- Je beschrijft je project in hoofdlijnen (wat is het, voor wie is het, wat heb je daar voor nodig en wat gaat dat kosten);
- Jouw project krijgt van het IVN eenmalig een bedrag tot een maximum van € 20.000. Voor de exploitatie, het onderhoud en beheer in de daarop volgende jaren moet je buiten het IVN steun zien te vinden;
- Je bent bereid om, evt. samen met anderen, dit project vorm te geven en daar promotie voor te doen.

Tot 15 september 2019 heb je de tijd om voorstellen in te sturen. We zijn reuze benieuwd naar jullie reacties ....

Namens het bestuur,
Joop Vlieg (penningmeester)

6. Verklaringen omtrent gedrag (VOG's)

Het is ons gelukt! Van alle kanten komt het bericht binnen dat men een VOG ontvangen heeft. De meesten hebben inmiddels hun VOG doorgezonden naar onze secretaris. Hopelijk heeft men eerst een kopie voor zichzelf gemaakt. Dank aan de gidsen, aan de coördinatoren, aan onze secretaris en het Servicebureau van IVN. Met ons zijn we er in geslaagd om op tijd te zijn; voor 1 juli 2019! Dat is geweldig.

Mocht je nog geen VOG aangevraagd hebben en je wilt er toch een hebben voor je IVN-activiteiten, let dan op het volgende. Na 1 juli mag je zonder VOG geen activiteiten meer begeleiden met mensen uit kwetsbare groeperingen. Maar er is nog een herkansing; in september houden we nog éénmaal een 'veegactie'. Je kan hieraan meedoen door een mail aan onze secretaris te sturen met het verzoek om een VOG voor je aan te vragen. In de mail vermeld je in ieder geval je voorletters, je (geboorte)naam en -datum.

Nogmaals bedankt voor jullie bereidheid om mee te werken aan deze belangrijke actie. Hiermee dragen we met ons allen bij aan een bewuste, veilige en betrouwbare sfeer binnen IVN Leidse regio.

Maddy van Holland

ivn natuur
educatie

Nieuwsbrief IVN Leidse regio. 2019/6

Redactie: Floris de Boer, Wietse Roodenburg en Hans ter Mors. De Nieuwsbrief komt uit bij voldoende nieuws. Wie géén prijs stelt op deze Nieuwsbrief kan dit melden aan de secretaris van de IVN Leidse regio, Ria Fijn van Draat (ivnleiden@hotmail.com). De site van onze IVN-afdeling is: <https://www.ivn.nl/afdeling/leiden>.

In de maanden januari, mei en oktober verschijnt het gezamenlijke periodiek van de IVN Leidse regio en de KNNV Leiden e.o. "Bladgroen".